

Aleg 696

Sprawozdanie

Komisji kolejowej o wniosku pła Żardeckiego i towarzyszy w przedmiocie przemiany kolei wąskotorowej Przeworsk-Dynów na normalnotorową.

Wysoki Sejmie!

Wąskotorowa kolej Przeworsk-Dynów jest w naszych stosunkach komunikacyjnych rażąco anomalią. Od lat bowiem powszechna u nas zgoda na to, że niemal wszystkie koleje lokalne, któreśmy już pobudowali i które jeszcze w najbliższych lat dziesiątkach budować będziemy, ekonomicznie i ruchowo, jeśli je porównamy z kolejami krajów zachodnich, nie mają charakteru kolei wycynalnych (*chemins de fer économiques*), mogącego usprawiedliwiać typ wąskotorowy. Znaczenie bowiem tych naszych kolei jest znacznie wyższe i szersze.

Wąskotorowa kolej Przeworsk-Dynów jest bierną i musi taką pozostać:

- 1) ponieważ konieczność przeładowywania przesyłek w stacji złączenia przedłuża czas transportu, podnosi jego koszt, staje się przyczyną licznych uszkodzeń towaru,
- 2) ponieważ tabor tej kolei dla przesyłek zwyczajnych (zboże, drzewo, buraki, żwir i t. p.) nie wystarcza w czasie kampanii,
- 3) ponieważ kolej ta nie może posiadać wcale wozów specjalnych (na bydło, mięso, piwo, ropę, naftę i t. p.).

Skutkiem tej sytuacji jest niemożność pokonania konkurencji osiowej, która zabiera *gros* transportów z danej okolicy. Oczywiście w tych warunkach o podniesieniu wytwórczości danej okolicy pod wpływem kolei nie może być mowy.

Kraj dopłaca i dopłacać będzie do tej biernej kolei rocznie przeciętnie 80.000 koron. Skapitalizowanie tej dopłaty dałoby sumę, zdolną podwyższyć przeważną część kosztów przemiany wspomnianej kolei na normalnotorową.

Po dokonaniu tej przemiany warunki rentowności kolei Przeworsk-Dynów poprawią się nie tylko bezpośrednio w skutek usunięcia wyżej wspomnianych prze-

szkód lecz także pośrednio w dalszym ciągu przez podniesienie wytwórczości danej okolicy w artykułach, będących przedmiotem transportu kolejowego. I tak uprawa buraków będzie mogła niewątpliwie przybrać znaczniejsze rozmiary.

Nadto gdy powstanie w dolinie Sanu kolej Przemyśl-Dynów-Brzozów-Rymanów, normalnotorowej kolei Przeworsk-Dynów przypadłaby część ruchu tranzytowego z Węgier i Podkarpacia na północ kraju i na odwrót. Oczywiście wąskotorowa kolej nie mogłaby z tego korzystać.

Komisya kolejowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby pod względem technicznym i komercyalnym zbadał sprawę przebudowania wąskotorowej kolei Przeworsk-Dynów na kolej normalnotorową i z wykonania tego polecenia zdał Sejmowi sprawę jak najrychlej.

Przewodniczący :
Skotyszewski.

Sprawozdawca :
Battaglia.